

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Becsek Aladár.

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyilttér sora 50. fil.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. F. Könyvnyomda

A nagyvilágból.

Alig hisszük, hogy legyen nemzet, melynek élete annyi véres virággal és dicső diadalal volna teljes, mint a mi ezeréves állami életünk. Volt idő, midőn a szomszéd népek rettegtek hatalmunktól s nevünket is imájukba foglalták, annyira félték tőlünk. S volt idő, mikor három tenger mosta hazánk határát s iparunk és kereskedelmünk is oly virágzó volt, hogy a külföld bámulattal volt eltelve irántunk. Jó idők, boldog idők voltak azok, mert ismeretek, bámultak s tudták nevünket. De mióta Ausztriával közösségbe léptünk, mintha csak megszűntünk volna önálló nemzet lenni, mint Ausztriának tartományát úgy emlegetnek bennünket. Műveltségünkről, kulturánkról, állami életünkről vagy semmit sem tudnak, vagy ha tudnak, felfogásuk téves, fogalmuk kuszált és zavaros. Azt gondolják, hogy szellemi életünkben, irodalmunkban és művészetünkben is Ausztriának vazallusai vagyunk. Ezt bizonyítja az a tény, hogy Jókait, a legnagyobb magyar íróit is külföldön osztráknak nézik, legalább erre enged következtetni az a körülmény, hogy őt szőlítették fel arra, hogy írja meg a párisi kiállítás számára az Osztrák-Magyar monarchia irodalmi viszonyait. Persze Jókai e felkérésre szépen és elmésen megfelelt.

Ilyen körülmények között, midőn a külföld minket Ausztria név alatt tárgyal, csakugyan esemény, ritkaság számba megy, ha rólunk a nagyvilág előtt mint önálló, művelt nemzetről esik szó.

Az elmúlt héten két fontos, minket nagyon közelről érdeklő esemény foglalkoztatta az európai egyetemes sajtót: Munkácsy Mihály

halála és Ferencz József királyunk Ő Felsege berlini látogatása.

Mindkét dolognak igen fontos erkölcsi jelentősége van hazánkra nézve. A művészet minden nemzetnél egy, univerzális; a szép fogalma ugyanaz, következésképp a művészet mezeje azonos tér, melyen az ember leghamarább ismertté, népszerűvé válhatik a nagyvilág előtt. Ezért éneklé a költő is: „Művész hazája nagyvilág.”

Voltak és vannak nagy államférfiak, ámde azoknak nevét hazájuk határán túl alig ismerik, ellenben a művész nevét visszaharsogják hegyek, völgyek, mezők a négy világtáj minden részén. Senki annyi hirt, dicsőséget, elismerést nem szerezhet hazájának, mint a művész.

Egy festmény a maga megkapó színeivel, egy sikerült szobor a maga plasztikájával bámulatra ragadja minden nemzet fiait s figyelmet ébreszt az alkotó, a készítő iránt, ki azokba belelehelte szellemét, tudását.

Munkácsy Mihály művészetének a méltatására, bonczolására e toll gyenge, ámde annyit állíthatunk, hogy nagy festő volt s méltán foglalhat a nagy művészek között helyet. Halála fölött az egész művelt világ könnyez s ravatalánál és sirjánál egy nemzet omlik porba s küld fájó sohajt az egek urához.

Hogy mi volt Munkácsy a magyar nemzetnek, annak méltatása nem tartozik e rövidke cikk keretébe, arról majd könyvek fognak beszélni; annyi azonban bizonyos, hogy rólunk csak Munkácsy feltűnésével kezdett a külföld tudni és beszélni.

Munkácsy Mihály volt Párisban a nagykövetünk, a szellemi élet, a művészet nagykövetete. A francia annyira megszokta benne a magyart látni, hogy a magyar fogalmat egye-

nesen vele azonosította és ha valakiről hallja, hogy magyar, azt feleli: igen „Munkaci.”

Már elhantolták a nagy mestert, de neve, emlékezete él örökkön örökké. Életében hirt, nevet, dicsőséget szerzett a magyar nemzetnek a külföld előtt, azért könnyez az egész művelt világ s azért kísérté el utolsó útjára, hazánk szívébe Budapestre. Munkácsy nemcsak életében, de halálával is ránk irányította a külföld figyelmét. Legyen emlékezete áldott!

A múlt hétnek másik fontos eseménye, mint fentebb említettük, Ő Felsegének berlini látogatása. Még mindnyájan emlékezünk arra a szép pohárköszöntőre, melyet II. Vilmos német császár pár évvel ezelőtt a budavári királyi palotában mondott. Már akkor lekötelezett minket, magyarokat. Most azonban, hogy szeretett királyunkat, kiskoru fiának nagykorúvá avatására és Zsigmond magyar király és német császár szobrának a leleplezésére meghívta, irántunk való szeretetének és érdeklődésének újabb tanujelét adta. S ezzel bebizonyította, hogy igenis a magyar nemzet számottevő szerepet visz a művelt nemzetek sorában. A berlini találkozóan különben nagy politikai jelentőséget is tulajdonítanak, minthogy az is van. Az ott elhangzott pohárköszöntők mindenikében kidomborodott a hármasszövetség szilárd volta s a nemzetek közötti békés egyetértés. A berlini találkozó és az ott lefolyt ünnepek azt a gondolatot érlelik meg bennünk, hogy közel van, ha nem is az örökbéke, de a nemzetek közötti békés egyetértés, melynek az ügyét nem kisebb ember vette kezébe, mint gróf Apponyi Albert s melynek hogy áldásos, minden nemzet életére, fejlődésére, kulturájára, művelődésére nézve jótékony hatása legyen, szívéből kívánjuk.

Z. Biró Lajos.

A csunya férfiak városa.

— Irta: *Bródy Sándor.* —

Felolvasni vittek, nem mondom meg hova, nehogy pletyka legyen belőle. A Tiszántultra, mindjárt a Dráva mellett. Egy érseki székhelyre ahol a lakosság kizárólag kálvinista. Szóval: Seholvárra.

Mint rendesen, nem azért vittek felolvasni, hogy a novellámat hallgassák. Egy idegen embert akartak látni a maguk nagy ismerőségében. Egy embert, aki írásból él. Milyen különös lehet. A tánc előtt kellemes izgalom, amint felül egy pódiumra, hogy jól láthassa mindenki. Csiklándozó bókákat fog mondani és a banketten — mert az a fő — egy szép tósztot a hölgyekre.

Minden úgy történt, mint ahogy elképzelték azok, akik néhány kisasszony és gyermektelen fiatal asszony izgatására lehívtak. Csak én csalódtam, csak én voltam meglepődve. A nagyobb bajok nélkül végig ért felolvasás után, a banketten végig néztem a közönségen. Az elnök — micsoda elnök! — ült mellettem és mulattatott a maga módja szerint, biztosított, hogy az ő ekvipázseja fog kivinni holnap a vasúthoz. Sokat és jókat beszélt a lovairól, magáról csak annyit, hogy itt ő a legokosabb, legmódosabb és legnemesebb ember. Helyesltem a beszédét és ez alatt átengedtem magam annak a gyönyörűségnek, amit idegen emberekkel való megismerkedés szerez.

Milyen különös hely ez a Seholvár: ime, a hölgyei mind szépek, csinosak vagy érdekesek és a

férfiai kivétel nélkül — lehetetlenek. Átok, véletlen vagy valami természetes eredmény ez? Miféle fejlődési törvény tette itt csuffá a mi nemünket? Először is mind kicsinyek, mintha mindannyian a térdükön járnának. És e született gyengeséget befejezi még egy nyomorult szabó, aki rájuk szabadult és valószínűleg örült ruhákat varrt nekik. Végkép kivágott, kis selymes, bársonyos fekete spenczereket, a melynek nyaka a fejük bubjájáig ért ha mozogtak, pedig a nagy és sok mozgást kedvelte valamennyi. A félbenmaradt társaságon egy véletlenül megnyúlt ur volt — úgy láttam — a gubernátor. A csunyaság királya, egy siró-nevető ember, egy természetes Gwimplaine. A legszánalmasabb arczczal mondta a legotrombább tréfákat. A férfiak nevettek; milyen hang!

És a hölgyek? Vacsora végeztével, a táncteremben láttam csak igazán, milyenek. Mintha egészen idegen fajta volna. Magasak, karcuk, feketék. Nehéz volt közülök hamarjában kikeresnem a legszébbet. Rátaláltam, kikerestem mégis. Éppen nem tánczolt, sorra kikoszarozta az urakat! Magányosan ült egy szögletben. Az anyja úgy látszik, tánczolt.

Három vagy négy ilyen szép lányt láttam eddig életemben. Ez az az asszonyok között, ami a békési föld a földek között. Csupa gazdagság, feketesség, az élet, a tenyészet maga. Ez erős volt és mégis graciózus, a lábai formásak, de nagyok, a kezei kicsinyek, lelket pörzsölő alak, maga is megperzselve már egy kissé, pedig alig mulhatott tizennyolcz éves. Az arca triss és harmatos, mint a szőlő hajnalban, közvetlenül szüret előtt. A szemei azonban már

be voltak esve mélyen és kettős kék karikával körülvéve. Ah, ismerem ezeket a lányokat, ezek azok, akik fiatalon megvénülnek, összefonnyadnak, megzavarodnak elméjükben is, sőt elbetegesednek, ha elég korán nem szeretnek. A lelkük olyan!

Bemutatkoztam, leültem mellé.

— Miért nem tánczol?

— Mi köze hozzá?

— Hohó! Terhére vagyok?

— Nem, ellenkezőleg. Ha tudni akarja, azt is megmondom, miért nem tánczolok.

— Miért?

— Mert nincs itt, akivel nekem egyesegyedül szabad tánczolni.

Egy kellemetlen, zsarnok vőlegény?

Meglátta a gondolatomat.

— Nem vőlegény, más.

— Értem. Büszke vagyok bizalmára.

— És ha nem büszke is, olyan hangulatban vagyok, hogy elmondok mindent. Nem csak magának, mindenkinek. Ki fogom kiabálni az egész bálnak. Ide is erőszakkal hoztak el, nem vagyok én magára kíváncsi. És hiába szekiroznak, hiába tesznek akármit, még se leszek másé.

Az apja cukrot hozott. Mérgesen elvette. Az apa látható örömmel, hogy más kurizál a leányának, tovább ment.

— Ajánlani fognak magának is, hogy vegyen el, mindenkinek ajánlanak.

— Én, szívesen, mikor?

Ily gyorsan sem kötöttem még házasságot. El

Van-e hazai iparunk?

Két igen fontos vélemény foglalkoztatja már hetek óta a kedélyeket és uton-utfélen, lapokban és társaságokban a körül forog a vita, hogy van-e, nincs-e hazai iparunk?

Ez igen-igen nagy horderejű kérdésnek az ad rendkívüli érdekességet, hogy a vitát közéletünk két kiváló asszonya kezdte meg.

Magas polcon áll az egyik, honnan rendes körülmények között fenhéjazással, kicsinyes nembánomsággal nézik a világot, a köznapi felfuvalkodott emberek.

Am ez a kiváló asszony e magas polcra is magával vitte egyszerű, nemes, tiszta lelkét és önmagát feledve e magas polcra is a közügyeknek, a nemzeti nagyság eszményének, a szépnek, jónak szolgálatában kíván élni.

Am azért nem kevésbé nagy ellenfele is. Méltó a küzdelemre. Naggyá lett művészetünk általa és nagy lett ő maga művészetében. Koronát adott neki a nemzet (a művészet koronáját), melyet kicsinyes roszakarata le akart tépni fejről, de nem volt erejük hozzá; az egész nemzetet ott találták védelmében s e nagy hatalommal szemben nem merték fölvenni a harcot. Tövis dobáltak rá és a nemzet virággal árasztotta el, hogy ne érezze a lelketlenül reá dobált tövisék fájó szurását.

És most szembe áll e két kiváló nagy asszony és azon vitatkoznak, hogy van-e, nincs-e olyan iparunk, amelylyel a külföld befolyásának ellentállhatunk és amelylyel saját erőnkől, saját lábunkon megélhetünk a jövőben?

Természetesen ez érdekes vitába az egész nemzet beleszól, mert nincs igaz magyar e hazán, kinek szívét, lelkét ne érintené közletről e dolog.

És beleszóltunk mi és egyesek, kik gondolkozni, észlelni szoktunk, kik nemzeti ügyeinkért épp úgy lelkesedünk, mint e két előkelő asszonya közéletünknek.

Itt szükségesnek tartom előre bocsátani, hogy az én ajkamat sohasem hagyja el hizelgő szó s előttem nincs nagyság, rang, hatalom, mely előtt földig hajoljak, ha én nem tartom méltónak rá. Független vagyok minden befolyástól (nincs szükségem hivatalra, protekcióra) és csak azt teszem és mondom, ami szívemből jön és amelynek igaza erős meggyőződés.

És most már nyíltan kimondhatom, hogy Hegedüs Sándorné mellett foglalok állást, senki sem foghatja rám, hogy hizelgésből teszem.

Nem. Jászai Mari előtt, mint nagy művésznő

voltam büvölve és egy kissé megrémülve is. Mily őszinteség, mennyi szenvedély, az ilyesmitől egészen elszokik az ember a nagyvilágban, hát hajlandó azt hinni, hogy ez már betegség.

Nem, egy cseppet sem volt beteg az én leányom. Egy kissé elkeseredett, egy kissé tulzott, ez az egész.

Eltiltottak egymástól bennünket.

— Ez ellen lehet tenni.

Mosolygott.

— És mindenféle pletykákat hoznak haza róla. Hogy a cigánynak adós maradt az éjjeli zene árával.

— Képtelenség.

— Hogy apám pénzért le fogja mondatni rólam. Pénzt ad neki.

— Fúj!

Hizelgő, csaknem kaczer tekintetet vetett reám.

— Maga jó és okos ember, szeretem magát, maga az egyetlen, aki a mi pártunkon van!

Nem tiltakozhattam, a mama megjött. Kivörösödve a tánczról — amiért szégyelte magát — különben is szórakozottan.

— Haza kell mennünk — mondá — tizenkét óra.

— Maradjunk még egy kissé, anyám!

— Attila azóta felébredt.

Uj baba, még egy szópóly gyerekek voltak otthon. Haza kellett menniök. Kikisértem őket a ruhatarba. És amikor a lány vállára vettem a bundát, halk hangon szólott:

— Jöjjen el holnap, délutáni két órákor. A szobaleányunk mondja, hogy a kisasszonyt keresi. Ne csengessen, a kapu nyitva van!

Ott maradtam másnap és elmentem a kisasszonyhoz, a mama aludt, apa a kávéházba már elment, a különbejárati vizitszobába vezetett be a szobaleány. A fütetlen, lakatlan, nedves szobában ült a szerelmes pár. Vissza akartam vonulni az ajtóban.

előtt, önként hajlok meg; imádom művészetét, elmegek mértékeket, hogy egy-egy kitűnő szerepében megbámuljam, de a vitában ellenfeléhez szegődöm és azt mondom, hogy neki nincs igaza.

Van hazai iparunk.

Ama bizonyos gyékény historia, melyet oly szellemesen mond el a nagy művésznő, csak népünk együgyűségéről és nem iparosaink tudatlanságáról tesz tanúságot. A mi iparosaink általánosságban véve intelligens, gondolkodó, előre törekvő elem, mely mint egy erős falánx fog állani a Mesiás mellett, ki eljövendő lesz, hogy a haladás útját megvilágosítsa előttünk.

Ma még rettenetes a küzdelem. A külföldről behozott tetszetős rongyok lenyomják a jobb belföldi készítmények értékét és a nép kapkod az olcsó áron, nem törődve azzal, hogy holnap ismét ujat kell venni a tartatlan rongyok helyett.

Legyenek csak ezek kiszorítva a forgalomból, szokják csak hozzá a nép a jó, szolid készítményekhez s a gyárak a nagyobb forgalomhoz (mely lehetővé teszi az árak ását is), alábbszállit lesz akkor olyan iparunk, hogy megirigyl tőlünk a külföld is.

Azt mondja a művésznő, hogy több alkalommal megpróbálta szinpadit kosztümjeihez egyes kiválóbb tárgyakat készíttetni hazai iparosainkkal, de majdnem mindig visszakapta rendelményeit, azon hozzáadással, hogy nem érnek rá megcsinálni.

Tessék elhinni, hogy ez nem tudatlanságból eredt. Tudnak azok annyit, hogy bizvást kiállhatnak bármely külföldivel versenyre, csak hogy egy darabért igazuk van, nem érdemes vesződni.

Magam is jártam így egy alkalommal s habár bosszus voltam szörnyen, be kell vallanom, hogy nekik volt igazuk.

Egymagam festette asztallaphoz lábakat akartam készíttetni rajz szerint.

Az iparosok nem akartak vállalkozni rá, míg a harmadiktól végre megkérdeztem okát.

— Egy darabért — felelte — nem érdemes új mintákkal, új rajzokkal és motivumokkal kinlódni. Olyan árt kellene szabnom érte, hogy méltán jönnék megrovás alá. Tessék tizet, huszat vagy többet rendelni s akkor szívesen és jutányos árban készítem.

Ime, hát ez a megfajtás. Igazuk van, egyért, kettőért nem érdemes vesződni, de mihelyt itthoni készítményekkel fedezzük szükségleteinket, mihelyt megbecsüljük, ami a miénk, mihelyt hazafias kötelességünknek fogjuk érezni, t rtani, hogy azt viseljük, ami az édes anyaföldben, a drága itthonban termett, lesz mindjárt elég iparos, aki megkészítse a művészi csecsebecsüket is számunkra.

— Csak jöjjen! — sugta a kisasszony.

Beléptem, harmadiknak a találkára.

A leány piros volt, a fiatal ember — talán egy tenyérnyivel magasabb, mint a seholvári fiatalság általában — zöld és kék, nagyon fázhattott itt. Szegénykének nem volt az egészségéhez való a hideg paradicsom. Egy vértelen, keszeg legény volt, olyan, aki mindörökre fiu marad. Az örök éretlenség, a szakála ritkán és rendetlenül nőtt, a sorvadás romlottsága fénylett barna szemében. A halálné vőlegénye ez igazában, aki belekapaszkodik ime a virágzó életbe.

A gyűlölség fogott el, különösen hogy megláttam az ajkakon a csókok élénk piros nyomát. Ez a nyomorult! Nem a hitvány karikagyűrűvel, de a halál örök pecsétjével akarja eljegyezni magának ezt a bűbajos teremést. Leköttni magának ugy, a hogy száz pap, ezer eskü nem képes leköttni. Nem kell így félnie csalástól, töréstől, hűtlenségtől. Ez a nász — mindörökre.

De mért megy vele a lány, mért szereti, hogyan tűrheti, hogy csak hozzá is érjen, mint szeretheti? mit akar tőle?

És mit kíván tőlem?

— Ne haragudjon — szólalt meg izgatottan — hogy ide csaltam. Ugy éreztem, hogy barátunk. Olvastam a könyveit, pártfogolnia kell bennünket. Mit tegyünk?

A fiatal ember kíváncsian — de roszakarattal és féltékenyen — nézett reám:

— A kisasszony unja ezt a küzködést.

— A titkolózást, az üldöztetést; végét akarom szakítani.

— Meg kell kérni a szülőket.

— Hiába.

— Várni kell.

— De meddig?

— Valami véletlen...

Mert ismétlem még egyszer, hogy ma már olyan intelligens iparosaink vannak, hogy büszkeségére válnának bármely magas kulturájú nemzetnek is.

A néppel, igaz, bajosan tudunk haladni e téren. A mi népünk szántóvető nép, mely a földet tartja egyedüli megélhetésnek. Rendkívül nehéz rá szoktatni valamely ipari vagy üzleti munkára. Ama gyékény historia itt már gyakran ismétlődik.

A székely nében van legtöbb hajlam, ügyesség, furfang és értelem az ipari gyári munkához, de ez tudjuk, hogy mindig mostoha gyermeke volt a magas kormányoknak.

Elnézzük, hogy kivándorol idegenbe kenyeret keresni s mi megtöltjük gyárainkat szociális szakadárokkal. Elnézzük, hogy a jóra való nép (mely semmi lázongó hajlamokkal nem bír) apad, elcsenevész, elzüllik s betelepítjük a mindig elégedetlen s titkon kenyéradóját gyűlölő elemeket az ország szívébe.

Oh, ha szavam elhallatszanék hozzátok nagy jó uraim! Oh, ha megértenétek a lelkemből feltörő jajjokat, mily más sorsa lenne e derék, jóra való népnek!

Munkát, gyárakat adjatok e népnek és nem fognak kivándorolni a minket gyűlölő szomszédokhoz és nem fognak elveszni ott, a számukra mesterségesen, lelketlenül megásott piszkos vermekben.

Ez a föld kicsiny annyi népnek, nem élhet meg rajta, adjatok munkát neki!

A székely nem szeret henyélni, hanem dolgozni, ez a nép nem kér ingyen, hanem fizetségért: fizet becsületes munkájával. Miért kicsinylik képességeit?

Csak akkor lesz a magyar ipar igazán magyar, ha nem idegen munkások, hanem magyarok készítik s akkor lesz igazi hazafiság, honleányi kötelesség viselni a hazai készítményeket, ha a mi népünk ve-rejtéke szentelte meg.

A mozgalom, látom, hogy napról-napra mind nagyobb hullámot vet s így remélhetőleg nem halk asszonyi hang lesz, melynek lágy, gyöngye akordjait elfujja a szellő, hanem hatalmas, eget-földet megrázó szózat, mely felébreszti a nemzetet közömbösségéből.

Igen. Felébredünk végre és azt mondjuk: elég volt a szunnyadásból, elég volt az idegen tollakból, a magunké akarunk lenni ezután! Isten látunk engedte, hogy mily vétkes mulasztásban éltünk idáig.

Jövünk hát hívásodra, nagy asszony! Halljuk hívó, lelkesítő hangodat és áldunk érte, amiért hogy felébresztettél! Magyar nők akarunk lenni, kik nemcsak szóval, hanem tettekkel is szeretjük a hazát.

Viseljük azt, ami van és törekedjünk arra, hogy minden legyen. Ez a jelszavunk.

Harmath Lujza.

— Egy állás! szólt közbe a fiatal ember.

— Hát nincs állása?

— Nincs, igérve van.

— Talán a miniszteriumban! fordult hozzám megszégyenítő édességgel a leány.

— Én tudok és akarok dolgozni!

— A vizsgái?

— Egy van hátra.

— Csak egy. Egy csupán.

— Le kell tenni. Egy év alatt oszt' rendben lesznek. Igérem, hogy kezére járok.

— Még egy év!

A másik szobában mozgolódtak; a kis baba sirt. Szöknünk kellett, nekünk férfiaknak.

Együtt bandukoltunk előre az elhagyatott szűk utcákon, a frissen hullott hó elnyelt lépteink nesztét. Bűn volna itt agyon ütném ezt az urat? Ártanék vele az igazságnak, az emberiségnek, a társaságnak?! Legalább jól megverhetném!

Igyekeztem szeretetreméltó lenni hozzá. Ő meg éppen közlékeny lett.

— Egy év még! Én várok szívesen, akármeddig. De ő nagysága, az egészségét félttem. A lelki egészséget, mely kihát... Egy katasztrófa...

Óh, a gazember!

Melegen fogtam vele kezét; a hűtel elé értünk.

Puha, vékony kezének forrósága megnyugtatót egy kissé. Hisz az már a végét járja. Csak sietve, sietve!

Vajjon mit fog majd mondani róla férjének a nagy fekete leány? Majd ha már néhány évig asszony lesz és egy gyenge órában elmondja az urának, hogy amikor még nem ismerte, valakit szeretett. Halálos, önfeláldozó szerelemmel. Vak volt, kábult volt, kábult volt évekig és kiért, kiért? Szánalommal, vagy haraggal beszél-e majd róla? Miért szerette?

Tanügy.

Értesítés a tanító-képző intézetbe felvétel iránt. A székelykereszturi m. kir. áll. tanítóképző-intézet I-ső osztályába az 1900-1901. iskolai évre felvétetnek oly éptestű, épszervezetű, egészséges ifjak, számszerint 30, kik 15-ik életévüket betöltötték s a gimnázium vagy reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4 alsó osztályát, vagy a felső népiskolát jó sikerrel végezték, vagy a jelen év június hó végéig elvégzik.

A felveendő ifjak közül 20-an, jó iskolai bizonyítvány és kellőleg igazolt szegénység alapján, a következő állami segélyben fognak részesített: az együttlakási helyiségben, a hányan beférnek, lakás, fűtés, világítás; továbbá fehérnemű mosatás és netaláni betegség esetében gyógykezelés s ezeken kívül havonként 10 kor. pénzsegély; továbbá 10 ifju saját költségére vétetik fel s csak gyógykezelést és fehérnemű mosatást nyer.

A felvételért sajátkezűleg irt és 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodások tanítóképző-intézetünk igazgató-tanácsához czimezve, jelen év május 31-éig alulírottához küldendők be.

A folyamodás a következő és szabály szerint felbélyegzett okmányokkal szerelendő fel: 1. iskolai bizonyítvány s igazgatói igazolvány; 2. születési bizonyítvány; 3. tisztí orvosi bizonyítvány; 4. újraoltási bizonyítvány; 5. hiteles községi vagy szegénységi bizonyítvány.

Minden felvett fiu köteles lesz tisztességes ruházaton kívül magával hozni 6 pár változót, 2 hálóinget, 6 zsebkendőt, 3 törülköző kendőt, 6 pár kapuzát vagy harisnyát, 1 párnát, 2 párnahéjat, 2 alsó és 2 felső lepedőt és 1 ágyterítőt. Minden fehérneműre a tulajdonos neve jegyzőtintával irandó fel. A bennlakók számára ágyról, asztalról, székről, szekrényről s egyéb butorokról, valamint szalmazsákról és pokróczról gondoskodva van.

Köteles továbbá mindenki könyvekre 20-24 koronát évről-évre, a tanév elején, bejövételkor, alólírottához befizetni.

Sz.-Keresztur, 1900. május 3-án.

Borbély Sámuel, ig.-tanár.

Ujdonságok.

A szabadalvüpart értekezlete. Az udvarhelyi megyei és városi szabadalvüpart választmánya báró Kemény Béla elnökle alatt 8-án tartotta első értekezletét. Báró Kemény elnöki megnyitójában elmondotta, hogy a szabadalvüpart ujonnan elkészített alapszabálya következtében újra megalakulván, eljött ideje annak, hogy a párt végrehajtó bizottsága bizalmi férfiakat jelöljön ki a szervezendő kerületi bizottságok megalakítása végett, ami már azért is szükséges, hogy azon vidéki elemek, kik a párt érdekei iránt figyelemmel viseltek, bevonassanak a bizalmi emberek sorába s ilyenképpen még a látszólagos mellőzésnek is eleje legyen véve. Szükségesnek találja, hogy minél több tag nyeressék meg a kitűzött nagy horderővel bíró hazafias politikai elvek érvényesítésére. Megnyitója után bejelentette, hogy dr. Gyarmathy Dezső vál. tag, tagságáról elfoglaltása miatt lemondását levélben bejelentette. Ugron Zoltán volt az első szónok. Szükségesnek találja — ugymond — a tagok gyűjtését, még pediglen aképpen, hogy jelöljön ki a párt járásonként egy-egy férfit, aki az abba a körbe tartozó felvételre alkalmas embereket összeírják, amelyet terjeszszenek a bizottság elé. A 30 tagu bizottság 100-ra való kiegészítését hozza indítványba, amely nagybizottság aztán albizottságok szervezésével bizassék meg. Az indítványhoz hozzászóltak: Sándor Mózes, Bedő Ferencz, Daniel Károly, dr. Solymossy Lajos, dr. Török Alber, dr. Damokos Andor, dr. Valentsik Ferencz, Szent-Királyi Árpád, Hollaki Arthur, dr. Mezei Ödön, Hlatky Miklós. Végeredményben Ugron indítványa fogadtatott el, a következő, Damokos Andor által ajánlatba hozott kiküldendő bizalmi férfiakkal: Sz.-Udvarhely városban: dr. Nagy Samu, oklándi járásban: Daniel Elek, sz.-kereszturi járásban: Ugron Zoltán, a két Oláhfaluban: Lántsky Sándor, az udvarhelyi járásban: Szabó István, akik a névsort június 1-éig kell hogy a bizottsághoz bemutassák. A gyűlés kétórai időt vett igénybe.

Emléket az agyagfalvi réten. Az agyagfalvi székelyemlék javára adakoztak a sz.-udvarhelyi ev. ref. főgimn. II., III., IV., V., VII. és VIII. osztályok gyűjtőívén 40 kor. 16 fl. Gönczi Lajos ig.-tanár által. Ezt hozzáadva a már begyűlt 2679 kor. 38

fillérhez, az alap összege tesz 2719 kor. 54 fillért. Fogadják a nemesszivű ifjak hazafias adományukért a végrehajtó bizottság hálás köszönését. *Ferencki János* biz. pénzt.

Népiskolai tanító- és kántorképesítő vizsgálat. A székelykereszturi m. kir. állami tanítóképző-intézetben a *népiskolai tanítóképesítő vizsgálat* írásbeli része jelen május hó 21., 22. és 23. napjain, s a szóbeli és gyakorlati része június hó végén fog megtartatni. A vizsgálatra jelentkezők felhivatnak, hogy a vizsgálati szabályrendelet kivánalmi szerint felszerelt folyamodásukat, azon kir. tanfelügyelő útján, kinek tanterületében működnek, a jelen hó 15-ig *Borbély Sámuel* igazgatóhoz küldjék be. E vizsgálatlal egyidejűleg, június hó 25-én, az egyházi zenéből és énekből *kántorképesítő vizsgálat* is fog tartatni. E vizsgálatra jelentkezők szabályszerűen felszerelt folyamodásukat, szintén kir. tanfelügyelő útján, június hó 15-ig juttassák el az igazgatóhoz. A vizsgálati és oklevél-díjak a vizsgálat megkezdése előtt befizetendők.

Ugron János képviselő, mandátuma bemutatása végett, Budapestre utazott. A házban az elnök a mandátumot 10-én jelentette be, melyet tudomásul vettek.

Májusi szentek. A minden esztendőben aggodalmakat okozó fagyos szentek ideje ezuttal is elérkezett s a tegnapi napon meg is kezdtek fölvonulásukat, élükön Pongráczzal. Az igaz, hogy még ez ideig aggodalomra ok nem volt, azonban lehet csak gondot okoz e három szent, mivel attól lehet félni, hogy az elmaradt telet a május kipótolja. A tavasz már-már megerősödni látszott, de a szentek ősi szokás szerint egy kevés hideget mégis hoztak magukkal, hogy a szobákból kiment mesterséges meleget, a letett tavaszi felöltőket csakhamar visszavarázsolják s a félszet országszerte növeljék, ha valjon a gabna- és gyümölcs-termés, amelyből már olyan régen nem volt jó termés, az idén megüti-e a közepes mértéket?

A Nőegylet közgyűlése. A következő sorok közlésére kértünk föl: A sz.-udvarhelyi nőegylet f. évi május hó 6-án özv. *Török Pálné* elnökle alatt évi rendes rendes és egyszersmint tisztújító közgyűlést tartott. Minthogy a tisztújítás kellő időben és módon megtörtént és a tagok közül sokan voltak jelen: elnök a közgyűlést szép buzdító beszéddel nyitotta meg, melyben egyszersmint el is bucsuzott, hivatkozván azon kirábi kijelentésére és elhatározására, mely szerint a 11 évig viselt díszes és megtisztelő elnöki állásra, a három éves ciklus lejárta után, változó körülményei miatt többé nem reflektálhat. Az elnöki megnyitó beszéd után B. K. jegyző előterjesztése következett, ki jelentésében — hivatkozva az egyesület 25 éves fennállására — futó pillantást vetett a lefolyt negyedszázad történetére. Majd a számadás vizsgáló bizottság jelentette, hogy mindent rendben talált és hogy az egyesületnek 7475 frt 99 kr vagyona van. Ennek helybenhagyó tudomásulvétele után, minthogy a hároméves időszak eltelt, elnök maga és a vele együtt visszavonuló tisztikar nevében újból is bejelentvén a lemondást, helyét elhagyta és a közgyűlés vezetését, közönhajtás folytán, özv. *Kis Ferenczné* tiszteletbeli alelnök vette át, mint *korelnök*. A lemondással kapcsolatban előterjesztett indítvány folytán közgyűlés egyhangu lelkesedéssel mondotta ki, hogy *Török Pálné* érdemeit jegyzőkönyvében megörökíti; őt mindig tiszteletbeli elnöknek tekinti és az egyesület vagyonából kétezer forintot különválasztva, azt *Török Pálné* nevét viselő alapítvány czímen kezelte, kamatait pedig — véleményének meghallgatása mellett — fogja szegény és árva leányok nevelésére fordítani. *László Domokosné* volt alelnököt a közgyűlés, buzgó tevékenységének készséges és jegyzőkönyvi elismerése mellett, állásától való feltétlen visszavonulásának kijelentése alkalmából, szintén tiszteletbeli alelnökké választotta, valamint *Steinburg Ottónét* is, ki azonban alelnöki állását — szíves marasztás után — még egy időszakra megtartotta. Tisztújításra kerülvén a sor, többen indítványozták, hogy az elnök és alelnökök ne titkos szavazással, hanem fölkiáltás útján választassanak meg. Miután pedig az alapszabályszerű titkos szavazást az elnök és alelnökök választására nézve — *kézi felhívás után se kívánta senki* — elnökké egyhangu lelkesedéssel *Damokos Andornét*, alelnökké pedig *Mezei Ödönét* és *Steinburg Ottónét* választották, illetve kiáltották ki. Mig ujonnan választott elnököt a küldöttség lakásán fölkereste s az állás elfoglalására a gyűlésben való megjelenésre és elnöki székének elfoglalására fölkerete, addig az

5 tagu szavazatszedő bizottság megejtette a többi választást, melynek eredménye szerint pénztáros *Félegyházy Antal*, ellenőr *Vargha Ida*, férfi jegyző *Szabó Árpád*, női jegyző *Doros Györgyné*. Választmányi tagok: *Betegh Pálné*, *Dózsa Jakabné*, *Egyed Balázné*, *Fejes Áronné*, *Gál Sándorné*, *Lukácsffy Istvánné*, *Hoffmann Sándorné*, *Kassay Endréné*, *Krausz Ernőné*, özv. *Jenei Albertné*, *Molnár Károlyné*, *Maráth Józsefné*, *Martinovics Szilárdné*, *Nagy Lászlóné*, *Pap Andrásné*, *Roediger Gyuláné*, *Solymossy Lajosné*, *Szabó Domokosné*, *Szöllősy Samuné*, *Sterba Ödönné*, *Vargha Ida*, *Weinberger Fanni*, *Virág Józsefné*, *Voith Geróné*. *Damokos Andorné* ujonnan választott elnök, a küldöttség kíséretében, a gyűlés színhelyén megjelenvén, tüntető fogadtatásban részesült. Elnök rövid, de szabatos beszédben a bizalmat megköszönve, a további buzgó tevékenységet az egyesület tagjainak szívére kötve és az őszinte támogatást kérve, székét elfoglalta. Még csak a jegyzőkönyv hitelesítésére kellett két tagot kiküldeni és ezután a közgyűlés, régi és új elnökök, valamint a tisztikar éltetésével végződött. Bár ez a jótékony egyesület új tisztikarának vezetése mellett fokozott buzgósággal haladhatna szép és nemes célja felé! *Bod Károly* jegyző.

Báró Orbán Ottónak megkegyelmezték. Ilyen czímmel a tegnapi M-g a következőket írja: „Báró Orbán Ottó udvarhelyi földbirtokos felhívta a főrendiház elnökségét, hogy a Haller grófi család tagjait törüljék a főrendek sorából, mert jogcsalóan használják a grófi címet. Ennek a beadványnak tartalmát a királyi kabinetirodával is közölte. A Haller-család hamis vádaskodás miatt feljelentette Orbán Ottó bárót, s a törvényszék nyolcz hónapi börtönnre ítélte. A báró meg is kezdte büntetését a múlt szombaton, azonban királyi kézirat érkezett a brassói fogház igazgatóságához, hogy a király megkegyelmeztet báró Orbánnak, s hátralévő büntetését elengedte. A báró már el is hagyta a fogházat.“ Az egészre pedig csak az a megjegyzésünk van, hogy tény az, hogy Orbán Ottót elítélték 8 hónapi fogházra, s mostan kegyelmet is nyert, de nem a gróf Haller-családdal, hanem *Pálffy Ferencz* v. m. tisztifőügyésszel szemben elkövetett hamis vádaskodás, és a választói jog megsértése miatt ítéltetett el.

Székelyudvarhely város képviselőtestülete f. hó 10-én és 11-én d. e. tartotta II. rendes közgyűlését dr. *Gyarmathy* polgármester elnökle mellett. *Gyarmathy* polgármester elnöki megnyitójában röviden megemlékezett dr. *Szabady* Ferencz biz. tag elhunytáról. A tárgysorozat előtt *Györffy* Titusz interpellált a vasúti kövezetvám-díj ügyében, *Koncz* Ármí pedig a virilis névsor érvényességét tette kritika tárgyává. A polgármester mindkét ügyben megadta válaszát, amit tudomásul vettek. A tárgysorozat 1. pontját a miniszternek a szervezeti szabályrendelet ügyében kelt leirata képezte, amelyben tudatja, hogy azt a város rendezetlen viszonyai következtében nem hagyta helyben. A tanács olyan előterjesztést tett ez ügyben, hogy intéztessék ujabban kérés a miniszterhez, hogy a tisztviselők fizetésének a régi alapra való visszaállítása mellett, a szabályrendeletet módosított alakjában jóváhagyni sziveskedjék. A közgyűlés ez indítványt nem fogadta el, hanem utasította a tanácsot, hogy a tisztviselők fizetés felemelését a legközelebbi költségvetés keretébe vegye föl, hogy az már végrevalahára rendezve legyen. A 800,000 korona kölcsön felvételét a képviselőtestület 29 szóval 6 ellenében megszavazta s így e kölcsön lebonyolításánál aztán megszűnnek az eddig érzett hiányok, még pediglen olyanképpen, hogy a megterheletéshez a jövő nemzedék is hozzá fog járulni. A pótdóra nézve a képviselőtestület utasította a tanácsot, hogy a halasztást nem tűró adósságok fedezésére szükséges összeget esetleg a rendelkezésre álló alapokból, esetleg a takarékpénztárból vegye föl, a mely aztán a nagykölcsön lebonyolításával rendezve lesz; az esetben pedig, ha az nem sikerül, felhatalmazta a tanácsot, hogy ez év utolsó negyedére a pótdót vesse ki. Az alispán azon intézkedésére, a melylyel a szombatfalvi vámsorompót az illetéktelen vámszedésért régi helyére visszaállítani rendeli, a közgyűlés kérést intéz, hogy az mostani helyén megtartathassék. Dr. *Solymossy* igazgatónak a reáliskola számára játszótér adás végetti kérésére az alsó rét egy része kihalassék. A polgármester egy új baráka építésére tett javaslatára a közgyűlés a részletes tervezet közelebbi gyűlésén bemutatni kéri. Dr. *Solymossy* Lajos aszfalt-bizottsági elnök lemondásával megüresedett helyre *Hlatky* Miklós választatott meg. A gróf *Majláth* püspök fogadása alkalmával

teendő intézkedések ügyében a tanács utasítva lett, hogy lépjen érintkezésbe a rendező bizottsággal. Dr. Gyarmathy polgármesternek és Szombatfalvy Lajos főkapitánynak a kért 6-6 heti szabadságidő megadatott.

A parajdi önkéntes tüzoltó-egylet június hó 4-én ifj. László Domokos elnökle mellett saját pénztára javára zártkörű majálist rendez. Belépti díj személyenként 1 korona.

Uj városi végrehajtó. Sz.-Udvarhely város képviselőtestülete dr. Damokos Andor alispán elnökle mellett f. hó 10-én délelőtt 9 órakor tartott rendkívüli közgyűlésében Farkas Endrét egyhangulag végrehajtóvá választotta.

Felhívás a tanítókhöz. Dr. Solymossy Lajos kir. igazgató a helybeli állami főreáliskola érdekében felhívást intézett a tanítószághoz, a melyben kifejezést ad azon nézetének, hogy az utóbbi években a tanulók létszáma megcsappant, a mely állapot megváltoztatása végett kéri a tanítószágot, hogy buzdítsák a szülőket, hogy fiaikat ne miud a gimnáziumokba, hanem a főreáliskolába is hozzák, a hol ma nagyon gyorsan jutnak tisztességes életpályához. Felsorolja felhívásában azokat a pályákat, amelyekre első sorban előnyösen készít a reáliskola. U. m.: A második osztály végzésével átléphetnek a különböző ipariskolákba, a hol nem csupán jó munkásokká, hanem munkavezetőkké képezhetnek ki. A negyedik osztályból szívesen és nagy kedvezményrel felveszik a tanítóképzőbe. Már nem egy derék tanító működik ma hazánkban, aki előzését ez intézetben nyerte. Ugyanebből az osztályból könnyen beléphet a katonai hadapród iskolába, kereskedelmi iskolába. A hatodik osztályból lehet körjegyző, átléphet a gazdasági intézetekbe, lehet posta és távirtdai vagy vasuti alkalmazott. S ha mind a nyolcz osztályt végzi, akkor lehet vasuti, posta- és távirtdai tiszt, műegyetemre léphet, sőt ha az V-ik osztálytól kezdve a latin nyelvet is tanulja, a miről szintén gondoskodva van, lehet jogász, orvos, sőt tanár is. Végül felemlíti, hogy a szegény tanulók boldogulhassanak, a kormány nagylelkűen gondoskodott, hogy több szegény tanulóknak elengedtesse a tandíját, ha jól tanul. Rendelkezésre áll évenként 800-900 koronányi összeg jutalmazásokra, melyből szintén csak jó előmenetelű székely ifjak részesülhetnek. Az internátusban is a legkedvezményesebb helyek, valamint öt egészen díjmentes hely szintén székely fiuk számára vannak fenntartva.

Az élet és a vagyon. Egyik a másikat kiegészíti, mert az életben rászorulunk a vagyonra, vagyon nélkül pedig nem ér az élet sokat, amit az is bizonyít, hogy mindenki vagyonszerzésre törekszik. Csakhogy kevés azoknak a száma, akik erre képesek a mindennapi keserves munka mellett. Ennek oka az, hogy a legtöbben figyelmen kívül hagyják a sors által nyújtott szerencsés véletlenek eredményét. A sorsjáték az életet és pedig a vagyonos életet jelenti a nyerőre nézve, akiknek eddig se szeri, se száma. Különösen a Török A. és Társa bankház (Budapest, Váci-körút 4.) jutott abba a szerencsés helyzetbe, hogy vevőinek rövid idő alatt több mint három millió koronát fizetett ki, ennél fogva a sorsjegy vásárló közönség figyelmébe ajánljuk Török A. és Társa bankházát, mely megbízhatósága, pontossága és szerencséje folytán amugy is kiérdemelte a közbizalmat.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága Hollaki főispán elnökle mellett 9-én tartotta a havi gyűlését, melyen az április havi darabok nyertek elintézését. A tagok közül jelen voltak: Dr. Damokos Andor, gróf László Ádám, Sándor Mózes, dr. Lengyel József h. tiszti főorvos, Diószeghy Samu, dr. Valentsik Ferencz, Ádám Albert, Roediger Gyula, Diemár Károly, Kathonay Domokos áll. anyakönyvi felügyelő, Bedő Ferencz, Lántzky Sándor, Persián János, dr. Keith Ferencz, Szabó Gergely. — Hollaki főispán a gyűlés megnyitása előtt fájdalommal emlékezett meg dr. Szabady Ferencz tiszti főorvos elhunytáról, a ki hosszas, ügybuzgó szolgálatával kiérdemelte magának az általános tiszteletet, a közbecsülést, a mignem aztán súlyos betegsége a sirba döntötte. Az általános óhajt hiszi akkor tolmácsolni, a midőn indítványozza, hogy a bizottság ezen nézeteinek jegyzőkönyvileg adjon kifejezést, s részvétét jegyzőkönyvi kivonatban az elhunyt özvegyével is közölje. — A tárgysorozat rendén elsőnek dr. Damokos alispán tette meg jelentését. Április hóban alispáni iktatóra érkezett 1878 ügydarab, a melyből 1553 drb. nyert elintézését. A közigazgatás rendes menetét misem zavarta. Utóállítások e hóban nem voltak tarthatók. Bejelenti, hogy

Szabady dr. elhunytával megüresedett tiszti főorvosi állásra a főispán ideiglenes minőségben dr. Lengyel Józsefet nevezte ki. Az állategészségügy a megelőző hóhoz viszonyítva kedvezőbb volt. — Ferenczy Gyula árvaszéki elnök jelenti, hogy a vármegye árvaszékének iktatójára összesen 2107 ügydarab érkezett, a melyből 2821 drb. lett elintézve. Sz.-Udvarhely város árvaszékéhez 54 drb. ment iktatóra. — Dr. Lengyel József h. főorvos jelentése szerint a közegészségügyi állapot az előző hóhoz viszonyítva lényeges javulást nem mutat, aminek oka abban van, hogy a kanyaró és vörheny több olyan helyen lépett föl, a melyeket a múlt hónapban megkímélt. Influenza az egész vármegye területén járványszerűleg uralkodott. A magán orvosi gyakorlatban még az emésztő és légző hurutos bántalmak elég gyakori esetben fordultak elő. — Sándor Mózes kir. tanfelügyelő bejelenti, hogy az utazási átalány kimerült. Az iskolák két havi szünet után csak f. hó 3-án voltak megnyithatók. Intézkedés tétellett, hogy a nyári menedékházak már június 1-én megnyitassanak. — Diemár Károly kir. ügyész jelentéséből kitűnik, hogy a központi fogházban 1 vizsgálati, 70 elítélt; a keresztúri j. b. fogházában 1 vizsg., 11 elítélt; a h.-okládi j. b. fogházában 12 elítélt, összesen 2 vizsgálati, 93 elítélt fogoly volt tartóztatva. A szabályszerű rend fenntartott; súlyosabb betegülési eset nem fordult elő. — Roediger Gyula h. pénzügyigazgató jelenti, hogy a tárgyalás alatt álló hóban egyenes adóban befolyt 17793 kor. 26 fillér; hadmentességi díjban 351.87; bélyegdíj és jogilletékben 6229.24; fogyasztási és italadóban 58075.50; dohányjüvedékben 29141.45 fillér. Ideiglenes házaómentesség 23 esetben lett engedélyezve. — Diószeghy Samu kir. főmérnök jelentése szerint az elmúlt hó folyamán úgy az állami, mint törvényhatósági közútak és a rajtok levő műtárgyak jók voltak; közlekedési akadály nem fordult elő. A Bethlenfalvi úthengerelési munkálatok már megkezdődtek. — Tárgysorozatra volt véve a héjjasfalva-sz.-udvarhelyi helyi érdekű vasút részvénytársaság értesítése arról, hogy a vonálnak I. és II. osztályu Kossuth-kocsikkal való ellátása tárgyában a szükséges lépések már megtételtek, s az eredményről értesíteni fogja a bizottságot. — A benei h. anyakönyvvezetői állás betöltésének tárgyalásakor dr. Damokos alispán indítványára az ügy neki ki fog adatni, egy s. jegyzői állás rendszerezése végett. A h.-szentmártoni anyakönyvvezetői állásra Gergely Mózes, míg a helyettesítésre Godra Mihály lettek jelölve. A tárgysorozat mindössze 49 pontból állott, melynek nagyrészt adóügyi fellebbezések képezték.

Munkácsy halálára.

*Megreszket a szívünk,
Kong halál harangja,
Apadt megint egygyel
A magyarok nagya.*

*Egy isteni küldött,
Teremtő hatalom,
Nagy Munkácsy fekszik
Most a ravatalon.*

*A nagy gyászunk mellett
Szívünk vérzik jobban,
S égig sir a lelkünk
A nagy fájdalomban.*

*Kit szép czélok üstek,
Porból törhet égig,
S arany sugárt hintél
A hazánkon végig.*

*Lánglelked alkotott
Sok művészi képet,
S dicsőséged festett
A lelkünkbe téged.*

*Csak megdicsőültél
Élsz te rendületlen,
A lelkünkön hordunk
Örök szerelemben.*

*S bár az egész világ
Imádott is velünk,
Miénk voltál azért
S büszkeségünk nekünk.*

Kertész Albert.

Közgazdaság.

A Triasti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazione Generali) f. é. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1899. évi mérlegek.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 483.973,169 kor. és 56 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19.724,336 kor. 19 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10.003,809 kor. 90 fillérrel 124.700,392 korona 59 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban a díjbevétel 18.128,170 kor. 40 fil. volt, miből 7.728,542 kor. 64 fil. viszont biztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 10.399,627 kor. 76 fillérre rugott, mely összegből 6.482,000 kor. 91 fil. mint díjtartalék minden teherrel menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 74.455,970 kor. 86 fil.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 7.730,895 kor. 18 fillért, ebből viszontbiztosításra fordítottat 3.346,580 kor. úgy, hogy a tiszta díjbevétel 4.384,315 kor. 18 fillérre rugott, mely összegből 2.549,074 kor. 44 fillér helyezettett tartalékba.

Károkért a társaság 1899-ben 28.174,407 kor. 04 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 661.663,927 kor. és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 123.186,550 kor. 69 fillér esik, mely összeget a társaság 481,032 károsotban fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14.034,239 kor. 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályok szerinti nyereségtartalék, mely 5.250,000 kor. tesz ki, az értékpapírok árfolyamadozására alakított tartalék, mely a 2.507,733 kor. 74 fil. külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihalított 413,251 kor. 38 fillérrel 8.624,239 kor. 11 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 560,000 kor. kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 153.073,167 korona 61 fillérrel 162.608,919 kor. 18 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	29.782,502 kor. 61 fil.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	14.246,324 " 61 "
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1.466,107 " 99 "
4. Értékpapírok	103.401,469 " 40 "
5. Tárca váltók	814,150 " 26 "
6. A részvényesek biztosított adósslevelei	7.350,000 " — "
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	5.548,364 " 18 "

Összesen 162.608,919 kor. 18 fil.

Ezen értékekből 42 millió kor. magyar értékekre esik.

Amint a jelentésből kitűnik, a társaság a betöréses lopás elleni biztosítás üzemét is felvette ügykörébe. Erről a legközelebb szétküldendő körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

195-1900.
vh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék 1900. évi 575/p. sz. végzése következtében dr. Kovács Mór ügyvéd által képviselt Székelyegyleti I. takarékpénztár javára Kelemen Mózes és társai kányádi lakosok ellen 250 kor. s jár. erejéig 1900. évi márczius hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 662 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Kányádon I. Kelemen Mózesnél 1 tehén, 1 borju, 1 szekér, 1 vaseke taligával, 1 borona és 1 csomó trágya; Jásfalván: II. Kelemen Lajosnál 1 tehén, 3 borju, 3 sertés, 1 félvágás szekér, 1 csomó trágya; III. Kelemen Ferencznél 2 borju nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a h.-oklándi kir. járásbiróság 1900. évi V. 77—1. sz. végzése folytán 250 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi okt. 4. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 82 kor. 32 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kányádon és Jásfalván alpereseknél leendő eszközzésére 1900. évi május hó 26. napjának d. e. 9—11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Oklándon, 1900. évi május hó 4. napján.

Pollák Ignác,
kir. b. vh.

Legszerencsésebb és legjobb beszerzési forrás Magyar osztálysorsjegyekre.

Hogy ügyfeleimet minden irányban kielégíthessem,
csak oly eredeti sorsjegyeket

adok el **hivatalos áron**, melyek egyuttal a
PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
Váltóüzletének

(Reszvénytőke: 30 millió kor. — Tartalék: 25 millió kor.)

nyugtatóványozásával és czimnyomásával is el vannak látva. Ennél fogva a rendes és előzékeny lebonyolításra nézve a legmesszebbmenő biztonságot nyújtom.

A legtöbb nyeremény

mindig ezen intézet osztálysorsjegyeire esett. Nyerő-sorsjegyek kifizetése végett a nevezett intézetnek közvetlenül is beküldhetők és azok folyósítása bármely összegben azonnal huzás után megtörténik.

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték a legjobb a világon,

mely még a porosz sorsjátékot is felülmúlja. — 100.000 sorsjegy közül 50.000 darab, vagyis a fele kisorsolják. Hat egymásután következő osztályban

13 millió és 160.000 korona készpénzben kerül sorsolás alá. A főnyeremény szerencsés esetben **egy millió korona.** Minthogy az első osztály huzásai

már f. év május 17. és 18-ikán

megjertek és készletem a nagy kereslet folytán csakhamar kimerül — kérem a megrendeléseket **mielőbb.**

Az I. osztály eredeti sorsjegyek árai:

1 egész sorsjegy kor. 12.— | 1 negyed sorsjegy kor. 3.—
1 fél sorsjegy kor. 6.— | 1 nyolczad sorsjegy kor. 1.50

Játékterveket és huzási lajstromokat pontosan küldök.

Feleki József Magyar osztálysorsjegy-elárúsító
Budapest, IX., Üllői-út 21. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik küszvényénél, oszónál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánszat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-czégjelgyezés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

1897—1900. szám.
tlkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az Udvarhelymegyei Takarékpénztár végrehajtatónak szombatfalvi lakos Kovács Ferencz s társai végrehaj-

tást szenvedők ellen 120 korona s jár. kielégítése végett, ezen kir. törvényszék területéhez tartozó szombatfalvi 113., 115., 117., 146., 53., 241. számú tlkben foglalt ingatlanok az 1900. évi július hó 6-ik napján d. e. 9 órakor alant irt kir. törvényszék tlkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni. A venni szándékozók tartoznak a becsárnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt a tlkvi hatóságnál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Sz.-Udvarhelyt, 1900. évi márczius hó 21-én.

Demény,

kir. tvszéki egyes bír.

194—1900.
vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék 1900. évi 574. sz. végzése következtében dr. Kovács Mór ügyvéd által képviselt Székelyegyleti I. takarékpénztár javára Kelemen Mózes és társai kányádi lakosok ellen 110 kor. s jár. erejéig 1900. évi márczius hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 664 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Kelemen Lajosnál 9 juh, II. Kelemen Ferencznel 2 ökor, III. Kelemen Mózesnél 1 tehén, 1 borju, 1 szekér, 1 vaseke, 1 csomó trágya nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbiróság 1900. évi V. 76—1. számú végzése folytán 110 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi szept. hó 26. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 75 kor. 36 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kányádon és Jásfalván alpereseknél leendő eszközzésére 1900. évi május hó 26. napjának délelőtti 9—11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz

a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Oklándon, 1900. évi május 4. napján.

Pollák Ignác,
kir. b. végrh.

Pártoljuk a hazai ipart!

A Székelyföldön sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

Bürger Albert

marosvásárhelyi sörfőzdéjében olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennél fogva a nagyérdemű közönséget a székely ipart pártolni és a vendéglőben csakis

marosvásárhelyi

sört

követelni.

Pártoljuk a hazai ipart!

1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyere. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
8 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

penznyeremény jut, rebát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tízenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— "
egy fél (1/2) " 3.— " 6.— "
egy egész (1) " 6.— " 12.— "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre, tekintettel arra, hogy a huzások f. év május hó 17. és 18-án lesznek

f. év május hó 17-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest, V., Váci-körút 4/c.

Fiók: Muzem-körút 11.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos czim {

TÖRÖK A. és TARSA uraknak Budapest.

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos czim {

Triesti általános biztosító-társulat.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghoz. Elem-biztosítási ág (1899.)

BEVÉTEL

	korona		fil			korona		fil	
I. Kárfizetések: (beleértve a kárfelvételi költségeket);									
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6624716	99							
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	3562992	44	10187200	43					
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit);									
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezetett)	—	—							
2. Jutalékok	1799707	52							
3. Folyó igazgatási költségek	1588551	79							
4. Adók és illetékek	126 788	28	4651 47	59					
III. Leírások és egyéb kiadások:									
1. Leírások kétéves követelésekre	7065	50							
2. Árfolyamveszt. pénznemek és külföldi váltókban	40505	80							
3. Járulek kamat és átutalások a hivatalnokok ellátási pénztárába	266114	—	313985	80					
IV. Tartalék függő károkra:									
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	899078	79							
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontb.	1700259	—	2599287	79					
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:									
1. Díjtartalék:									
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbizt. osítók részét	6482000	91							
b) Szállítmánybizt. lev. a viszontbiztosítók részét	848815	44							
2. Tökécsített nyereségtartalék	78308 6	85							
3. Az értékpapírok árfolyam tartaléka	2625000	—							
4. Kétes követelések tartaléka	8179 52	61	13215468	96					
	80.00	—	1329952	98					
VI. Évi üzleti nyereség									
			32297052	05					
Összesen:									

Nyereség- és veszteség-számla az B. mérleghoz. Életh. biztosítási ág (1899.)

	korona		fil			korona		fil	
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:									
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	6671526	06							
2. Elézés esérére szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1983751	05							
3. Járadék biztosítások	524877	82	790153	93					
II. Fizetők visszavárárait kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét			1932497	56					
III. Összetartozások biztosítottaknak			408135	28					
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit);									
1. Szervezési költségek [a folyó számlán teljesen fedezetve]	—	—							
2. Szervezési költségek [törlesztve]	1252683	05							
3. Folyó kezelési költségek	1376566	28							
4. Behajtási jutalékok	468858	46							
5. Orvosi költségek	172220	88	3270388	62					
6. Adók és illetékek	—	—	391833	91					
V. Leírások és egyéb kiadások:									
1. Leírások kétéves követelésekre és ingatlanra	5017	23							
2. Értékpapírok után folyósított árfolyam-vesztés	216417	16							
3. Árfolyamvesztés pénznemekben és külföldi váltókban	35767	98	2148002	87					
VI. Függő károk tartaléka:									
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1031015	34							
2. Elézési biztosítások, levonva a viszontbizt. részét	226978	34							
3. Járadék biztosítások	11482	28	1268475	96					
VII. Biztosítási alapok állása a számadási év végén:									
1. Díjtartalék									
a) Haláles. szóló és vegy. bizt., lev. a viszontb. részét Kor. 105.280.101.12									
b) Elézési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	9.575.983.30								
c) Járadék biztosítások	8.954.229.48		118810262	90					
2. Díj-átvitelek									
a) Haláles. szóló és vegy. bizt., lev. a viszontb. részét Kor. 5.010.076.01									
b) Elézési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	302.767.41								
c) Járadék biztosítások lev. a viszontbiztosítók részét	17.98.27		5380129	69					
3. Külön tartalék a kamatlab esetleges hanyatlásnak kiegyenlítésére	500000	—							
4. Tökécsített nyereségtartalék	2625000	—							
5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kieg.-tartalék	50813 5	12							
6. Kétes követelések tartaléka	80000	—							
7. A biztosítottak osztalékulajpa a kamatokkal együtt	1669043	62	134105771	88					
VIII. Évi üzleti nyereség									
			1576858	68					
Összesen:									

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1899. december 31-én.

TEHER

Folyó száma	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó száma	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	A részv. adólevelei a tőle be nem fizetett részéről	3675000	—	3675000	—	7350000	—	1	Alapítók	5250000	—	5250000	—	10500000	—
2	Kézzpénzeslet az int. igazgatói és főkönyvelői	1189016	89	291803	56	1480819	45	2	Tökécsített nyereségtartalék	2625000	—	2625000	—	5250000	—
3	Rendelkezésre álló pénzk hitelint. s takarékpénzt.	538481	87	157885	72	696366	59	3	a) Tartalékulajpa az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	3170652	61	253601	38	5706653	99
4	Ingatlan birtok:							4	b) Kiegészítő tartalék	80000	—	8 000	—	100000	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	12590000	—	12590000	—	5	Tartalék kétéves követelések fedezésére	—	—	—	—	—	—
	b) Mezőgazdasági birtokok	2258000	—	—	—	2258000	—	6	a) Díjtartalék folyó biztosításokra decz. 31-én az A mérlegen	7830816	85	—	—	7830816	85
	Építés alatt álló házak:	—	—	1720000	—	1720000	—	7	b) Díjtartalék a B mérle. en	—	—	11810262	90	118810262	90
	c) Bécsben [P. ster-trasse]	—	—	280036	31	280036	21	8	c) Külön alap a kamatlab esetleges hanyatlásnak kiegyenlítésére	—	—	5380129	69	5380129	69
	d) Triestben [Via Carintia]	—	—	173742	14	173742	14	9	Összesen	259287	79	—	—	259287	79
	e) Milanóban [Piazza Cordusio]	—	—	14150	26	14150	26	10	Összesen	—	—	1268475	96	1268475	96
5	a) Állami és más értékpapírok	9812667	91	92620765	98	102433432	89	11	Összesen	—	—	1669043	62	1669043	62
6	b) Folyó kamatok	819154	87	618881	14	9 8095	51	12	A hivatalnokok ellátási pénztárában vagyon	2081807	28	—	—	2081807	28
7	Váltók a tárczában	814150	26	—	—	814150	26	13	A hivatalnokok ellátási pénzt. kiegészítő tartaléka	82963	12	—	—	82963	12
8	Jelzálog-kölcsönök	—	—	11197084	36	11197084	36	14	Jelzáloghitellegzők	—	—	—	—	—	—
9	Kölcsönök értékpapírokra	1466107	89	—	—	1466107	89	15	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	1609806	87	1964 8	98	1806250	77
10	Kölcsönök saját életbiztosítási kötvényeinkre	—	—	14240324	74	14240324	74	16	Egyenleg az intézet főkönyvelői számláján	4 168	24	85	85	42066	98
11	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	790853	68	82179	76	873032	89	17	Egyenleg a B mérleg folyó számláján	290976	89	—	—	290976	89
12	Maradvány az intézet főkönyvelői számláiból	2830583	06	456923	85	3287506	91	18	Hitelezők különböző címeken	28848	8	234138	57	263026	48
13	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	—	—	2909176	89	2909176	89	19	Hitelek kezesség és biztosíték gyanánt	509855	0	—	—	509855	0
14	Adósk különböző címek alatt	1089746	99	48704	87	1118051	86	20	Összesen jubileuma alkalmából tett alapítvány	10000	—	4233571	87	4233571	87
15	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	5028656	09	4298571	62	9327227	71	21	Besso József alapítvány	10000	—	—	—	10000	—
	b) Letét: Ö Felsege jubileuma alkalmából tett alapítvány	—	—	—	—	—	—	22	Besso József alapítvány	2800	—	—	—	2800	—
	c) Letét: Besso József alapítvány	100000	—	—	—	100000	—	23	Csabi R. alapítvány	1200	—	—	—	1200	—
	d) " Csabi R. alapítvány	1200	—	—	—	1200	—	24	Goldschmidt alapítvány	8000	—	—	—	8000	—
	e) " Goldschmidt alapítvány	8000	—	—	—	8000	—	25	Girard alapítvány	18071	18	—	—	18071	18
16	Butorlat és va-szék a tars. és-szes hivatal, cég-táblák papír- és nyomt. az összes rakl.	—	—	—	—	—	—	26	Összesen	3965	—	—	—	3965	—
17	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—	27	a) Nyereség-átvétel a múlt évről [A mérleg]	—	—	5 935 66	—	5 935 66	—
								28	b) Nyereség az évi üzletből	18 6888	84	187685	68	1995473	58
									Összesen	34699439	06	146 99008	14	181697522	20

1899. decz. 31-én a jövő évekbe érvényben maradó ártételek értéke kor. 76.155.970 86

A és B. mér. az ASSICURAZIONI GENERALI központi igazgatósága Triestben.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Dr. Lev J., Gróf Papadopol Miklós, Romanin Jacur Manó, V. vante Fortunat.
 A vezérigazgató:
 Michetti Ödön
 Magyarországi vezérigazgató:
 Steinhart, Poór.

Ha intézet hiatalos helyiségei: Budapeston, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések

Rösler és Gábor

ügynökségénél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, és betörés ellen való biztosítások az Assicuration Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság és baleset elleni biztosítások az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.